

2/4/2021

Δευτερολογία του προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, Αλέξη Τσίπρα, στην προημερησίας διάταξης συζήτηση στη Βουλή σχετικά με το εθνικό σχέδιο αντιμετώπισης της πανδημίας και των επιπτώσεών της στην οικονομία

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ανέβηκε στο βήμα για τη δευτερολογία του ο κ. Μητσοτάκης και μας είπε ότι όλοι πάσχουμε από έναν αρνητικό «-ισμό». Εγώ πάσχω από μηδενισμό. Η κ. Γεννηματά πάσχει από μαξιμαλισμό. Μας έβαλε στα δύο άκρα. Μην μας βάλει και κοντά-κοντά. Ο κ. Κουτσούμπας πάσχει από αρνητισμό. Ο κ. Βελόπουλος -μου έκλεψε τη συνήθη κατηγορία- πάσχει από λαϊκισμό. Ο κ. Βαρουφάκης πάσχει από σουρεαλισμό. Μάλιστα. Ο μόνος ο οποίος δεν πάσχει και ο οποίος έχει ένα θετικό «-ισμό» είναι ο κ. Μητσοτάκης ο οποίος έχει ρεαλισμό. Είναι ρεαλιστής. Αλλά πώς γίνεται να είσατε μόνος απέναντι σε όλους τους υπόλοιπους σε αυτή την Αίθουσα και -τολμώ να πω- απέναντι και στην κοινή λογική, απέναντι και στον μέσο πολίτη, ανεξαρτήτως του τι έχει ψηφίσει στις εκλογές; Αυτό είναι κάτι το οποίο μάλλον θα πρέπει να σας προβληματίσει και πρέπει να το απαντήσετε.

Κύριε Μητσοτάκη, σας το λέω για δεύτερη φορά. Δεν είναι μια κρίση που φέρατε, πράγματι, εσείς στη χώρα. Αν και πολλές φορές δεν υπάρχει ευνοϊκότερη συνθήκη για μια κυβέρνηση -όχι για τη χώρα βεβαίως- από το να διαχειρίζεται μια κρίση την οποία δεν έχει δημιουργήσει αυτή. Και στην πρώτη φάση της πανδημίας αυτό σας εκτόξευσε σε ό,τι αφορά την απήχηση σας στην ελληνική κοινωνία. Πώς σχολιάζετε τις προσωπικές, τις πολιτικές και τις κυβερνητικές αποδόσεις σας, τον δείκτη εμπιστοσύνης που καταγράφεται σε όλες τις μετρήσεις; Και κυρίως πώς σχολιάζετε αυτό που σας είπα ότι στην πρώτη περίοδο της πανδημίας -γιατί σας συμφέρει να τα βάζετε όλα μαζί στη σύγκριση- βγήκαμε όλοι με ένα πολύ θετικό πρόσημο; Αυτό το θετικό πρόσημο καταφέρατε να το σπαταλήσετε σε πέντε μόλις μήνες. Διότι αυτούς τους τελευταίους πέντε μήνες έχουμε αρνητικά ρεκόρ και κυρίως έχουμε μια πραγματικότητα η οποία είναι αδήριτη.

Κύριε Μητσοτάκη, ειλικρινά θα ήταν πολύ πιο εύστοχο, πολύ πιο έξυπνο σαν στάση πολιτική από την πλευρά σας να βγαίνατε και να πείτε το αυτονόητο: μας ξεπέρασε η πραγματικότητα. Να απευθυνθείτε στον ελληνικό λαό που μια του λέτε «μέσα», μια του λέτε «έξω», μια του λέτε «άσπρο», μια του λέτε «μαύρο» και διαρκώς είτε άσπρο του λέτε, είτε μαύρο του λέτε, με τον βούρδουλα το λέτε. Εννοώ, με πάρα πολύ σκληρά μέτρα. Είχατε έρθει στη Βουλή να μας πείτε να διπλασιάσουμε και το πρόστιμο για να αναθερμάνουν την οικονομία. Να απευθυνθείτε σε αυτούς τους έρμους πολίτες και να τους πείτε «συμπολίτες μου», αφού σας αρέσει αυτή η προσφώνηση, «αποτύχαμε. Συμπολίτες μου, κάναμε λάθος. Ίσως έπρεπε από την αρχή να είχαμε μια άλλη στρατηγική, ένα άλλο σχέδιο, ένα άλλο μοντέλο, ένα μοντέλο με σοβαρότερη επιδημιολογική επιτήρηση, με σοβαρότερη ιχνηλάτηση των κρουσμάτων». Το πανεπιστήμιο του Warwick, διάβαζα σήμερα, με μια έρευνά του λέει ότι η λαθεμένη ιχνηλάτηση δεκαπέντε χιλιάδων θετικών κρουσμάτων οδηγεί μέσα σε μια βδομάδα σε εκατόν είκοσι πέντε χιλιάδες νέα κρούσματα. Γιατί, λοιπόν, δεν έχετε τη γενναιότητα να βγείτε και να μιλήσετε, όπως το έκανε η κ. Μέρκελ στη

Γερμανία; Και κέρδισε απ' αυτό. Δεν βγαίνει διαρκώς να λέει «πετύχαμε, πετύχαμε, πετύχαμε». Ανεξαρτήτως αν έξω ο καιρός είναι μουντός ή έχει ηλιοφάνεια δεν λες ο καιρός είναι καλός. Όταν ο καιρός είναι καλός, λες «ο καιρός είναι καλός». Όταν όμως βρέχει καταρρακτωδώς, δεν μπορείτε εσείς να βγαίνετε διαρκώς και να έχετε την ίδια κασέτα.

Και εν πάση περιπτώσει, κύριε Μητσοτάκη, δεν χρειάζεται τώρα να κάνω μια μακάβρια αριθμητική. Αν θέλετε όμως να δείτε την πραγματικότητα, δεν έχετε παρά να πάτε μια βόλτα -όχι προστατευμένος, αλλά μια βόλτα χωρίς προστασία- να δείτε την πραγματική εικόνα σήμερα σε ένα οποιοδήποτε δημόσιο νοσοκομείο θέλετε εσείς.

Πρώτο Θέμα και όχι Αυγή: «Κραυγή αγωνίας νοσηλεύτη που ζητούσε αναπνευστήρα για τριανταδιάχρονο, στο Αγγαϊά Κυριακού». «Η συγκλονιστική μαρτυρία στο KONTRA του γιου του εβδομηντάχρονου που πέθανε περιμένοντας κρεβάτι Μονάδας Εντατικής Θεραπείας στο Αμαλία Φλέμινγκ». «Κραυγή αγωνίας από οικογένεια ασθενούς: Διασωληνωμένη εκτός ΜΕΘ η μητέρα μας στο Γενικό Κρατικό Νίκαιας, κινδυνεύει να πεθάνει». Η κ. Παγώνη στο MEGA, η οποία δεν είναι ΣΥΡΙΖΑ, λέει: «Εφιαλτικές εφημερίες. Έχουμε μία ΜΕΘ έξω από τις ΜΕΘ». Τα καταθέτω στα Πρακτικά.

Έρχεστε λοιπόν εσείς, με αυτήν την εικόνα σήμερα, την οποία δεν μπορείτε να κρύψετε. Δεν κρύβεται, όταν σε κάθε ελληνική οικογένεια υπάρχει σχεδόν ένα περιστατικό. Μπορεί να κρυφτεί; Και φυσικά ούτε τα Μέσα μπορούν να την κρύψουν και την αναδεικνύουν. Έρχεστε να μας πείτε ότι αυτό δεν γίνεται σήμερα, αλλά γινόταν τεσσεράμισι χρόνια επί ΣΥΡΙΖΑ; Εκεί έχει φτάσει η εχθροπάθειά σας; Δηλαδή, ο ελληνικός λαός είναι χαζός; Δεν ήξερε τι συνέβαινε επί ΣΥΡΙΖΑ και δεν βλέπει τι συμβαίνει σήμερα;

Επί ΣΥΡΙΖΑ -τα είπα και άλλη φορά, δεν έχει νόημα αυτό, αλλά θα το πω γιατί δεν μπορώ να το αφήσω να πέσει κάτω-, σε συνθήκες εξαιρετικά δύσκολες δημοσιονομικά, δημοσιονομικής ασφυξίας, και αυξήσαμε τον προϋπολογισμό για τα νοσοκομεία και φτιάξαμε εκατόν τριάντα κλίνες σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας. Από τις 9 Ιουλίου του 2019 που αναλάβατε εσείς, μέχρι τις αρχές Μαρτίου του 2020 που ήρθε η πανδημία ούτε μία κλίνη σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας. Έπρεπε να έρθει η πανδημία για να φτιάξετε διακόσιες πενήντα όλες κι όλες, και αφήστε τη δημιουργική λογιστική.

Εν τωιαύτη περιπτώσει, ας είμαστε όμως και κάπου συνεννοημένοι διότι εδώ είναι και ζήτημα πολιτικής άποψης. Εσείς δεν λέγατε προεκλογικά ότι η άποψή σας για το Εθνικό Σύστημα Υγείας είναι συμπράξεις δημόσιου - ιδιωτικού; Δεν έβγαιναν υποστηρικτές σας σε ραδιοφωνικούς σταθμούς και έλεγαν ότι πρέπει να κλείσουμε και κανένα δημόσιο νοσοκομείο, να γκρεμίσουμε κανένα γιατί είναι όλα άχρηστα; Πώς να φτιάξετε κρεβάτι σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας;

Ο κ. Πορτοσάλτε τα έλεγε αυτά. Υποστηρικτές σας είπα, δεν είπα ότι τα είπατε εσείς. Είπα «υποστηρικτές σας», ακούστε με. Είπα ότι έλεγαν οι υποστηρικτές σας σε ραδιοφωνικούς σταθμούς. Οι υποστηρικτές σας. Υπάρχουν αυτά, είναι γνωστά.

Δεν είπα ότι είπατε εσείς να γκρεμίσουμε νοσοκομεία. Είπα ότι εσείς στο πρόγραμμά σας ως άποψη είχατε ότι το Εθνικό Σύστημα Υγείας δεν περπατάει. Μας ασκήσαμε δριμύτατη κριτική για τις Τοπικές Μονάδες Υγείας, λέγοντας ότι είναι σοβιετικό μοντέλο και σοβιετικού τύπου. Τα ίδια λέγατε και τη δεκαετία του '80 σε αυτή την αίθουσα, όταν ήρθε το Εθνικό Σύστημα Υγείας, ότι είναι σοβιετικό μοντέλο. Αυτά λέγατε και αυτά λέτε, αυτή είναι η άποψή σας. Δεν είσατε με το Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Όμως, το κρίσιμο είναι ότι εδώ βρίσκεστε πολύ μακριά από την πραγματικότητα. Άνοιξα λοιπόν ένα κρίσιμο ζήτημα και είπα για τον εμβολιασμό: Εξασφαλίστε με κάθε δυνατό τρόπο και με κάθε δυνατή πρωτοβουλία στην Ευρωπαϊκή Ένωση τη σχετική επάρκεια των εμβολίων. Και τώρα που μας λέτε ότι έχουμε αυξημένο αριθμό δόσεων.

Δεν σας είπα εμβολιάστε τους όλους. Δεν σας είπα αυτό. Γιατί μηδενίζετε την άποψή μας και την πρότασή μας; Ακούστε την πρότασή μας.

Είπα: ανοίξτε τον εμβολιασμό και σε άλλες ομάδες πληθυσμού, όχι μόνο με ηλικιακά κριτήρια και κυρίως στους λεγόμενους εκτεθειμένους εργαζόμενους. Είπα πολύ συγκεκριμένα: Δεν φτιάχνεις ασπίδα ανοσίας αν δεν εμβολιάσεις αυτούς που έρχονται καθημερινά σε επαφή με εκατοντάδες ανθρώπους, αν δεν εμβολιάσεις τους εργαζόμενους στα σούπερ μάρκετ, αν δεν εμβολιάσεις τους εργαζόμενους στο delivery, στα courier, αν δεν εμβολιάσεις τους καθηγητές και τους δασκάλους που θα πάνε τα παιδιά μας στο σχολείο αύριο. Θα ανοίξουν τα σχολεία, όπως ακριβώς έκλεισαν! Οι ίδιοι οι μαθητές μέσα στην τάξη...

Σας είπα να αφήσετε κανέναν έξω; Εσείς δεν λέτε ότι από τον Απρίλιο και μετά θα έχουμε μεγαλύτερη ροή εμβολιασμών και επαρκείς δόσεις εμβολίων; Εσείς γνωρίζετε τον αριθμό των εμβολίων, δεν τον γνωρίζω εγώ.

Σας λέω λοιπόν ότι δεν μπορείτε να πανηγυρίζετε για την πορεία του εμβολιασμού που αφορά μέχρι στιγμής στη χώρα μας περίπου το 9%-10% του ενεργού πληθυσμού, όταν το 66% του ενεργού πληθυσμού αν το ρωτήσετε θα σας πει «του αγίου ποτέ θα εμβολιαστώ».

Και αυτός ο κόσμος θα είναι στην πρώτη γραμμή του τουρισμού, στα ξενοδοχεία, στα αεροδρόμια. Αυτός ο κόσμος είναι στην πρώτη γραμμή σήμερα στα σχολεία, καθηγητές, στα σούπερ μάρκετ. Αυτό σας λέμε. Δώστε τη δυνατότητα και την προοπτική ελπίδας, τον εμβολιασμό σε αυτούς τους ανθρώπους, γιατί αυτό είναι όχι μόνο δίκαιο, αλλά είναι και σωστό υγειονομικά για να δημιουργηθεί ασπίδα. Θα έχετε στην πορεία χρόνο να τα σχολιάσετε.

Έρχομαι σε ένα άλλο θέμα κρίσιμο τώρα. Ο κ. Μητσοτάκης κάθε φορά ή σχεδόν κάθε φορά που κατατίθεται μία άποψη η οποία δεν του αρέσει, δεν την αποδομεί πολιτικά, τη διαψεύδει. Μου λέει ότι λέω ψέματα. Το ίδιο έκανε και τώρα.

Καμιά χώρα, λέει, δεν παρακάμπτει τις κεντρικές διαδικασίες των εμβολιασμών. Βαριές κουβέντες ήταν αυτές που είπα εγώ για τη Γερμανία και να πάρω τηλέφωνο την κυρία Μέρκελ, την Καγκελάριο να της πω αυτά που λέω, μην τυχόν και έχει παρεξηγηθεί που με αγαπάει τόσο. Ουδείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση τολμά να πάρει το ρίσκο και να ανοίξει θέμα διμερών συμφωνιών και ιδιαίτερα για το SputnikV, το εμβόλιο το ρωσικό. Και είναι μεγάλο ρίσκο μάς είπε.

Εντάξει. Όταν μίλησα για τη Γερμανία μάλιστα σηκώθηκε από τη θέση του φωνάζοντας.

Σας καταθέτω, κύριε Μητσοτάκη, στα Πρακτικά στοιχεία από την επίσημη σελίδα του υπουργείου Υγείας της Γερμανίας -μπείτε σήμερα μέσα και ανατρέξτε- στα γερμανικά. Σας διαβάζω με μετάφραση, γιατί εγώ όπως ξέρετε δεν γνωρίζω γερμανικά. Θα το καταθέσω, όμως, στα γερμανικά για εσάς που γνωρίζετε. Διαβάζω: «Από τα ήδη εγκεκριμένα εμβόλια της Pfizer, η χώρα έχει λάβει πάνω από εξήντα εκατομμύρια δόσεις μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκτός από αυτά σε εθνικό επίπεδο έχει εξασφαλίσει επιπλέον τριάντα εκατομμύρια δόσεις. Από τη Moderna μόνο η Γερμανία παίρνει πενήντα εκατομμύρια δόσεις και επιπλέον διαπραγματεύεται σε εθνικό επίπεδο και για περισσότερες». Οπότε αθροιστικά μόνο από τη Pfizer και από τη Moderna η Γερμανία μπορεί να λάβει για φέτος εκατόν σαράντα εκατομμύρια δόσεις.

Μας είπατε επίσης ότι ουδείς είναι αυτός που διανοείται στην Ευρώπη να ανοίξει θέμα και να συζητήσει και μόνο την αγορά εμβολίων πέρα από το ευρωπαϊκό πλαίσιο και ειδικά αναφερθήκατε στο ρωσικό εμβόλιο SputnikV.

Δεν θα αναφερθώ στον Καγκελάριο Κουρτς της Αυστρίας, ο οποίος -προχθεσινό είναι το δημοσίευμα- δήλωσε ότι βρίσκεται σε διαπραγμάτευση και υπάρχει δεσμευτική υπόσχεση γρήγορης παράδοσης τριακοσίων χιλιάδων δόσεων του εμβολίου τον Απρίλιο, πεντακοσίων

χιλιάδων τον Μάιο και διακόσιες χιλιάδες στις αρχές Ιουνίου. Ο Καγκελάριος Κουρτς, ομοϊδεάτης σας είναι αυτός.

Σας λέω, όμως, να δείτε δημοσίευμα του ZDF, όπως καταλαβαίνετε έγκυρου ειδησεογραφικού δικτύου, το οποίο λέει το εξής: «Στο χθεσινό υπουργικό συμβούλιο της Γερμανίας, 18 Μαρτίου, ο πρωθυπουργός της Βαυαρίας, CSU» -ομοϊδεάτης σας- «εισηγήθηκε μια γρήγορη έγκριση του εμβολίου SputnikV. Μάλιστα ο ίδιος προειδοποίησε να μην περιμένουν την έγκριση μέσω Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφού είχαν κλείσει συμβόλαια και με άλλες εταιρείες παρασκευής εμβολίων πριν την έγκρισή τους».

Στο ίδιο πνεύμα ο δήμαρχος του Βερολίνου και αυτός CDU, αν δεν κάνω λάθος... SPD με συγχωρείτε. Ακόμα καλύτερα, κυρία Γεννηματά, SPD. Ο δήμαρχος του Βερολίνου στο ίδιο πνεύμα προέτρεψε να αρπάξουμε την ευκαιρία για την παραλαβή των εμβολίων SputnikV.

Δηλαδή, με συγχωρείτε, τι είδους εθελοδοουλία είναι αυτή που έχουμε; Απέναντι σε ποιον; Σε αυτούς που μόνοι τους βλέπουν την ανάγκη και σπεύδουν να κατανοήσουν ότι εδώ δεν είναι ζήτημα γεωπολιτικών συνθηκών και ισορροπιών. Δεν είμαι -για να απαντήσω στην κ. Γεννηματά- υπέρ της άποψης ότι αυτό θα έπρεπε να γίνεται από κάθε μία χώρα ξεχωριστά, αλλά εδώ βρισκόμαστε μπροστά σε μια πρωτοφανή αποτυχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και εγώ, κυρία Γεννηματά, πραγματικά στεναχωριέμαι να βλέπω χώρες, βαλκανικές χώρες -δεν συγκρίνω, όλες οι χώρες είναι πάρα πολύ σημαντικές, αλλά όχι τόσο προηγμένες, όπως η Ελλάδα- να έχουν διπλάσιο ποσοστό στη ροή των εμβολιασμών απ' ό,τι η Ελλάδα. Και λέω ότι αυτό έπρεπε να μας απασχολήσει έγκαιρα. Από τις αρχές του χρόνου θέτω το ζήτημα αυτό, διότι είναι ζήτημα κυριολεκτικά ζωής και θανάτου.

Και εν τω μεταξύ περιπτώσει, σταματήστε αυτό το μπούλινγκ ότι λέω ψέματα, ότι δεν ξέρουμε τι λέμε. Άμα έχετε άλλη άποψη, πείτε ότι έχετε άλλη άποψη, όχι να έρχεστε εδώ και χωρίς στοιχεία να λέτε, όπως πάλι σήμερα μας είπατε, ότι είμαι ψεύτης και λαϊκιστής. Εσείς λοιπόν είστε ψεύτης, δύο φορές ψεύτης, που έρχεστε εδώ χωρίς στοιχεία και μας κατηγορείτε. Τεκμηριώστε την άποψή σας με στοιχεία, όχι με ύβρεις απέναντι στους πολιτικούς σας αντιπάλους.

Θέλω να πω δυο λόγια για την οικονομία, διότι πραγματικά είναι πάρα πολύ κρίσιμες οι στιγμές που ζούμε. Έχω την εκτίμηση -το έχω πει πάρα πολλές φορές- ότι όπως η κυβέρνηση δεν έχει συναίσθηση ή κάνει πως δεν έχει συναίσθηση της οδυνηρής πραγματικότητας, της δύσκολης πραγματικότητας στην υγειονομική κρίση, έτσι κάνει ή δεν έχει -αυτό θα είναι χειρότερο- συναίσθηση του γεγονότος ότι η ελληνική οικονομία σήμερα είναι πάρα πολύ βαριά τραυματισμένη.

Η ύφεση στη χώρα το 2020 ήταν 8,2%, η τρίτη χειρότερη στην Ευρωζώνη και πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης που ήταν 6,6%. Το δημόσιο χρέος εκτινάχθηκε, αλλά η εικόνα στην πραγματική οικονομία είναι ακόμα πιο θλιβερή. Στον ιδιωτικό τομέα δεν υπήρξε καμία ουσιαστική ενίσχυση, μόνο ελάχιστα επιδόματα σε εργαζόμενους και δάνεια σε επιχειρήσεις.

Πανηγυρίζετε για την εστίαση. Δώσατε ένα σημαντικό επίδομα. Δεν θα πω εγώ ότι είναι χαρτζιλίκι. Θα πω ότι καλά κάνατε και το δώσατε, έστω και με καθυστέρηση, όμως δεν κατανοείτε ίσως ότι αυτό είναι σημαντικό για μια επανεκκίνηση, όποτε κι αν αυτή γίνει -που καθυστερεί- ωστόσο δεν είναι σημαντικό για την επιβίωση, διότι τούτη την ώρα το 94% των επιχειρήσεών μας στη χώρα είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και υπάρχει ο φόβος και οι προβλέψεις για «λουκέτα» σε μία στις τρεις από αυτές.

Θα ήθελα να σας ρωτήσω, κύριε Μητσοτάκη, κάτι σε σχέση με την ανακοίνωση που κάνατε για την εστίαση. Στα κριτήρια αυτά υπάρχει και ως κριτήριο, ως προϋπόθεση το όριο των δέκα εργαζομένων, γιατί ακούγεται και διαβάζεται αυτό; Αν υπάρχει αυτό, είναι προφανές ότι θα μείνουν πάρα πολλές επιχειρήσεις εκτός και μάλιστα αυτές που έχουν περισσότερο ανάγκη τα

χρήματα. Δηλαδή εάν υπάρχει τέτοιο όριο, από τις 80.000 επιχειρήσεις για να πάτε στις 34.000, όπως διαδίδεται, θα μείνουν έξω πάνω από 45.000 επιχειρήσεις. Θα είναι αυτές που έχουν ανάγκη τα χρήματα αυτά περισσότερο. Θα ήθελα μια απάντηση ως προς αυτό.

Ωστόσο, το κρισιμότερο όλων είναι ότι πρέπει να κατανοήσετε, πρέπει να κατανοήσουμε όλοι ότι βιώσιμη επανεκκίνηση του κλάδου της εστίασης ειδικά, χωρίς τη μετατροπή της επιστρεπτέας σε μη επιστρεπτέα, χωρίς μείωση του ΦΠΑ μέχρι να βγουν από τη μεγάλη δυσκολία, τουλάχιστον τον επόμενο χρόνο και χωρίς επιδότηση της εργασίας το επόμενο διάστημα, για να μην φτάσουμε ξαφνικά, όταν φύγουν τα όποια μέτρα στήριξης, να δούμε ξανά να σκαρφαλώνει η ανεργία στο 25% με 26%, δεν μπορεί να υπάρξει. Δεν μπορεί να υπάρξει επανεκκίνηση βιώσιμη.

Και το κυριότερο είναι ότι δεν αφορά μόνο την εστίαση. Αφορά όλους τους κλάδους της αγοράς, ιδίως τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Ρύθμιση του χρέους που δημιουργήθηκε την περίοδο της πανδημίας.

Εμείς, σε δύσκολες συνθήκες -μόλις είχαμε βγει από το μνημόνιο, αλλά ακόμα ήταν δύσκολες οι συνθήκες- με πολύ αυστηρή επιτήρηση, χωρίς ρήτρα διαφυγής που έχετε σήμερα εσείς εδώ και χωρίς τόσο χαμηλό επιτόκιο δανεισμού και χωρίς τη δυνατότητα η Ευρωπαϊκή Ένωση να μας λέει «μην φτιάξετε πλεονάσματα, δεν χρειάζεται, δαπανήστε όσο χρειάζεται», κάναμε αυτήν τη ρύθμιση σε ό,τι αφορά τις ασφαλιστικές εισφορές: Μεσοσταθμικό «κούρεμα» 40% ως 60% και 120 δόσεις. Δεν μπορεί να γίνει αυτή ρύθμιση για το κορωνοχρέος και να αφορά όλη τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, να πάρουν μια ανάσα αυτοί οι άνθρωποι, να μπορέσουν βιώσιμα να συνεχίσουν; Ή το σχέδιο είναι -γιατί κάποιοι λένε ότι οι μισές επιχειρήσεις είναι «ζόμπι»- να ξεμπερδέψουμε από τα «ζόμπι»; Μέχρι χθες ήταν η ραχοκοκαλιά της οικονομίας, τους χτυπάγατε την πλάτη. Τώρα ξαφνικά έγιναν πρόβλημα και «ζόμπι».

Η Eurostat είναι αυτή η οποία δείχνει πόσο προβληματική είναι η εικόνα. Οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα -για να πάω και στον κλάδο των εργαζομένων- λέει η Eurostat ότι έχουν την τρίτη μεγαλύτερη μείωση εισοδήματος, μετά και τα μέτρα της κυβέρνησης, όχι πριν. Την τρίτη μεγαλύτερη μείωση εισοδήματος στην Ευρώπη! Οι χαμηλόμισθοι εργαζόμενοι έχουν τη δεύτερη μεγαλύτερη μείωση εισοδήματος στην Ευρώπη.

Πιστεύετε ότι η επόμενη μέρα σε αυτά τα πλαίσια είναι μια μέρα η οποία θα είναι με ροδοπέταλα, ότι θα εκτιναχτούμε; Εσείς λέτε για το «Ελλάδα 2.0». Εγώ το *Χαβάη 5-0* ήξερα, καμία σχέση. Το «Ελλάδα 2.0» δεν το καταλαβαίνω σε αυτές τις συνθήκες.

Ζείτε σε μια πραγματικότητα η οποία είναι επίπλαστη. Και φοβάμαι ότι ενώ έχουμε πολύ ανηφορικό δρόμο και η χώρα χρειάζεται σχέδιο που να οδηγεί σε διέξοδο, εσείς δεν είστε σε θέση. Αλλά με τον σχεδιασμό και τον βηματισμό σας μας οδηγείτε σε μεγάλες περιπέτειες. Όπως δεν συναισθάνεστε τις δυσκολίες της πανδημίας, έτσι και το μέγεθος του προβλήματος στην οικονομία.

Δεν θα είναι παροδική η συνέπεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και χρειάζεται αλλαγή πλεύσης. Χρειάζεται να σκεφτούμε και έξω από τα θέσφατα, έξω από τα δεδομένα πλαίσια. Αντ' αυτού, βλέπω ότι έχει κολλήσει η βελόνα στα ίδια.

Ο κόσμος, όμως, εξελίσσεται. Σε κάθε γωνιά του πλανήτη ο προβληματισμός ακόμα και συντηρητικών κυβερνήσεων κινείται γύρω από δύο ζητήματα: Το πρώτο είναι η οχύρωση απέναντι σε μελλοντικές υγειονομικές κρίσεις, όπως αυτή που ζούμε, με την ενίσχυση εθνικών συστημάτων υγείας, με την επένδυση στην έρευνα και την επιστήμη και την προστασία της φύσης, για να αποφύγουμε τους κινδύνους που επιφέρει η ίδια αλόγιστη ανθρώπινη δραστηριότητα σε αυτήν.

Το δεύτερο είναι μια εμπροσθοβαρής αναπτυξιακή στρατηγική για να καλύψουμε το χαμένο έδαφος της παγκόσμιας ύφεσης. Μια στρατηγική που θα οδηγήσει σε νέα μοντέλα βιώσιμης ανάπτυξης, επικεντρώνοντας στην καινοτομία, στην τεχνολογία και στον σεβασμό στο περιβάλλον.

Όλα αυτά, όμως, είναι εντελώς ξένα στη δική σας αντίληψη. Η μεγάλη ευκαιρία του Ταμείου Ανάκαμψης κινδυνεύει να χαθεί από μία κυβέρνηση με -επιτρέψτε μου την έκφραση- βαθιές ιδεοληψίες και αποδεδειγμένη διαχειριστική ανικανότητα. Σπεύσατε προχθές να παρουσιάσετε τις αποφάσεις σας για το Ταμείο. Τις αποφάσεις σας! Καμία διαβούλευση! Το σχέδιο υπήρχε στα χέρια Γερμανών ευρωβουλευτών, αλλά όχι στα χέρια των βουλευτών του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Και τελικά δεν κάνατε καμία διαβούλευση και συζήτηση. Ούτε συζήτηση στη Βουλή δεν θα κάνετε, αν δεν κάνω λάθος, την επόμενη εβδομάδα, όπως αρχικά μας είχατε πει. Σε επίπεδο αρχηγών εννοώ.

Έρχεστε και φέρνετε, κατά την άποψή μας, ένα σχέδιο που βασίζεται –το έχετε πει άλλωστε- στην έκθεση Πισσαρίδη, δηλαδή σε ένα παρωχημένο πλαίσιο που εφαρμόστηκε στην Ευρώπη στις δεκαετίες του 1990 και του 2000, αλλά πού οδήγησε; Σε κρίση χρέους, έκρηξη ανεργίας και έκρηξη ανισοτήτων. Ιδιωτικοποιήσεις ακόμα και στις υπηρεσίες υγείας, στο ασφαλιστικό, άρα μία τρύπα στα δημόσια οικονομικά και νέοι κίνδυνοι για τους ασφαλισμένους. Εκκαθάριση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, δηλαδή το 95% των ελληνικών επιχειρήσεων, όπως είπα πριν, αποδιάρθρωση της αγοράς εργασίας, φοροελαφρύνσεις για λίγους, όχι για όλους.

Η απάντησή σας, δηλαδή, στη νέα κρίση είναι η συνταγή που μας οδήγησε στην προηγούμενη κρίση. Και όλα αυτά, για να καρπωθούν τα ευρωπαϊκά κονδύλια ορισμένοι, μετρημένοι στα δάχτυλα των δύο χεριών, επιχειρηματικοί όμιλοι και οικογένειες.

Έτσι, όμως, δεν έρχεται ισχυρή ανάπτυξη. Μπορεί να δημιουργηθεί ενδεχομένως πεδίο κερδοφορίας γι' αυτούς τους λίγους και ενδεχομένως -θα το δεχθώ- και κάποιες θέσεις εργασίας, όχι ικανές όμως να καλύψουν το μεγάλο χάντικαπ και αυτές θα είναι κακοπληρωμένες, ελαστικές και επισφαλείς. Βιώσιμη επανεκκίνηση της οικονομίας και συμπεριληπτική ανάπτυξη, όμως, δεν θα έρθει έτσι.

Δεν θα έρθει χωρίς να σωθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, χωρίς ρύθμιση του χρέους της πανδημίας, με διαγραφή μέρους του, χωρίς στήριξη και επιδότηση της εργασίας, χωρίς ανασυγκρότηση του κοινωνικού κράτους και δημόσιες επενδύσεις στην παιδεία, στην έρευνα, στην κοινωνική πρόνοια, χωρίς ένα νέο ΕΣΥ, όπως εμείς παρουσιάσαμε -ακόμα να δούμε τις δικές σας προτάσεις!- και χωρίς ένα σοβαρό σχέδιο καταπολέμησης των ανισοτήτων.

Κυρίες και κύριοι της κυβέρνησης, -κλείνω, κύριε Πρόεδρε- δεν τα διαθέτετε όλα αυτά. Δεν έχετε αυτό το σχέδιο, δεν έχετε αυτή την άποψη, δεν έχετε αυτή τη στρατηγική. Δεν σας ενδιαφέρει ενδεχομένως και τίποτα απ' όλα αυτά και νομίζω ότι δεν μπορείτε να το κρύψετε πια. Δεν μπορείτε πια να το κρύψετε ούτε στο πεδίο της πανδημίας ούτε στο πεδίο της οικονομίας.

Έχετε χάσει το κύριο όπλο για την καταπολέμηση μιας κρίσης το οποίο είναι η εμπιστοσύνη της κοινωνίας και είναι, κατά τη γνώμη μας, η ίδια η κοινωνία αυτή που θα φροντίσει κάποια στιγμή -εύχομαι γρήγορα- να καλυφθεί το κενό. Σήμερα με την παρέμβασή της σε όλα τα μέτωπα της μάχης για τη ζωή και την επιβίωση. Και αύριο για την προοδευτική επανεκκίνηση του τόπου με μία προοδευτική κυβέρνηση που έχει ανάγκη ο τόπος για να βγει από αυτή την κρίση, με την κοινωνία όρθια.

Σας ευχαριστώ.